

תניא אמר

רבי עקיבא בשחייתו עם הארץ אמרו מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור אמרו לו תלמידיו רבי אמר ככלב אמר להן זה נושך ושובר עצם וזה נושך ואינו שובר עצם :

האדם

שהוא תמרי ויצה לבטל התלמיד חכם שהוא שכלי, וזה מפני כי החמרי הוא העדר השכלי לגמרי עד שאין לו מציאות מצד החמרי.

מעלת ומדרגת לומדי תורה אי אפשר לפרש מעלתם ומדריגתם העליונה כאשר אתם התורה, עד שאמרו בפרק שור שנגח ד' וה' (כבא קמא מא, ב) תניא שמעון העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה כיון שהגיע לאת ה' אלוהיך תירא (דברים ו, יג) פירש, ואמרו לו תלמידיו כל אתין שדרשת מה תהא עליהן אמר להם כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך אקבל שכר על הפרישה, עד שכא רבי עקיבא ולימד את ה' אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים, ע"כ.

ורצח בזה כי יש לשתף יראת חכמים עם יראת שמים, כי יראת חכמים השלמה

ליראת שמים ואין כאן חס ושלום שום שיתוף, וזה כי יראת ה' יתברך הוא מצד שהוא יתברך נבדל מן הכל לכך שייך בו היראה, ואין שייך היראה מצד החבור רק מצד שהוא נבדל מהכל ואין לו שתוף עם זולתו, ותלמידי חכמים שהם נבדלים מן שאר אדם גם כן מצד השכל שיש בתלמיד חכם כמו שהוא יתברך נבדל מהכל, מפני כך התלמיד חכם שיש לו דביקות עם ה' יתברך בערך שאר אדם וה' יתברך נבדל מהכל והתלמיד חכם נבדל משאר אדם, ולפיכך אם אין לאדם יראה מן תלמיד חכם ומשותף עם תלמיד חכם לגמרי מבלי יראה מן התלמיד חכם בזה עצמו כאלו יש לו שתוף עם ה' יתברך, כי לפי ערך שאר בני אדם התלמיד חכם יש לו דביקות עם ה' יתברך והוא נבדל משאר אדם, והרי זה מבטל היראה של ה' יתברך שצריך שיהיה האדם נבדל מן ה' יתברך לגמרי, וזה אשר אינו ירא מתלמיד חכם אשר התלמיד חכם נבדל ממנו ויש לו דביקות בו יתברך בערך שאר אדם הרי הוא מבטל יראת שמים, שהתלמיד חכם דבק בו יתברך וטפל אליו יתברך בערך שאר בני אדם.